

Azeria eta Lehoia

Edorta Jimenez idazleak (Mundaka, Bizkaia, 1953) *Azeria eta Lehoia* nobela (Txalaparta) kaleratuko du datorren astean. *Baleen barbaroa* eta *Sukar ustelaren urtea* nobelekin batera, *Piztien itsasoa* trilogia osatuko du Jimenezen nobela berriak. *Azeria eta Lehoia* nobelako protagonista, Sebastian Zubiletakoa, memoria galdurik, preso iratzarri da Ingalaterrako Weymouth pareko lurmuturrean. Bertatik alde egiteko, Machiavellik printzeari aholkatu zion moduan jokatu beharko du, alegia, azeri eta lehoi, biak aldi berean izanez.

Horrelakoak aditzeko abaguneak *football* delakoan egin osteko tarteak izaten ziren. Horietan, iraganeko loria horiek ez ezik ordutsukoak ere aipatzen zituzten. Gogotsuago eta maizago, lehenago aipatu edo esan behar izango bainukeen joko lagunetako gehienak zirela batailaren batean egonak.

Sinisten gaitzena, berriz, Drakeren diruen kontua izaten zen. Artean ingelesez belarri motz eta mihi motzago, ez nuen uste haiek aipatzen zituzten dirutzen numeroak zuzen endelegatzen nituenik.

-*Nuestra Señora del Rosario* berrogeita hamar mila ezkutu egon zituan -zioen batek.

-Sir Francis lapurra dela esan nahi duk, ala? Hogei mila zituan! -beste batek, ukabilak dantzan hasteko prest.

Hala da ze, loria egiazkoak zein handikeria asmatuak ekartzen ziren gogora, arratsak ilunera aurreratu ahala bigarrenak lehenak baino ugariago, ziur. Zeren-eta haietan garagardoz bustitzen baikenituen eztarriak, eta elkarren lepoan joz barkamena eskatzen jokoaren zelaian batzuk eta bestek, denok denoi, jo izandako ostikoak, ukondokadak, baita ukabilkadak ere. Irabaztea ez zen beste guztiari gor, jokatzen genuen-eta gogor.

Zelan egiten den gurean eskuz eta ukalondo pilotan, halaxe jokatzen da han gurea baino pilota askoz handiagoaz, ostikoz eta soinez jotzen, zelaian beti aurrera. Zelai zati bitan banaturik izaten zen, eta zati bakoitzaren atzeko aldean *goal* zeritzen masta edo taketa luze bi ziren, zutunik. Jokalariok ere alde edo tropel bitan zatiturik, zein tropelek bere goala zaindu beharra zeukan, ez zedin pilota, edo *balla*, masta bien artean igaro, eta era berean ahalegindu pilota, edo *balla*, kontrarioen masten artean igaro arazten. Hala suertatuz gero, goal bat. Zeinek zenbat *goal*, hura garaile.

Ez zen makala izaten jokoa. Niri hantxe iltzatu zidaten ezizena, *Biscayan*, eta halaxe irakatsi ingelesez aginduak, madarikazioak eta arneguak zelan esan. Alegia, Zubiaurren opari nuen liburuan izkiriaturik ez zirenak.

Eta zer ziren jokoaren arauak, egun batean batzuk, hurrengo batean beste batzuk, jokatzeari ekin orduko liskarrak beti. Eta jokorako multzo bakoitzak izena behar izaten zuelarik, behin baino gehiagotan egokitu zitzaidan izentzat *Lion* eta beste zerbait zeritzona. Nahiz zela *England's Lion*, nahiz zela *Weymouth's Lion*, nahiz zela huts-hutsik *Lion*.

Halaxe otu zitzaidan. Mutiko morroskoak esan legez Ingalaterran bazen lehoirik, hala lehorrean zelan uretan. Eta halaxe endelegatu nuen zein eratako lehoi bihurtu beharra neukan. Lehorretakoak zer ziren, edo zer ginen gogoan, ontzi bihurtu ahalko nintzen!

Aitor dut artean benetako lehoirik ikusi barik nengoela. Haatik, pilotari ostikoka eta aurkari egokitzen zitzaizkigunei kolpeka, *Azeria eta Lehoia* izkribuan izkiriaturik zen piztiaren antz handia bide genuen. Gure kontrakoak lakioak saihesten jakin ez-eta, buru eta bular ekiten genion jokoari, eta halaxe jausten besteen segadetan. Pilota galtzearen hurrengoa biraoak izaten ziren; horren hurrengoa, ostikadak; hurrengo horren hurrengoa, ukabilkadak; inoizko batean haginkadak izan ziren, bai eta labanak airean ere. Irainak, laidozko hitzak, ama-aiten aitamenak, halakoak, beti. Antza zenez, halakoxeengatik zioztan Luzienek jokoan parte ez izateko. Haatik, bost niri aholkuak.

Jokoaren arauak jabetu ahala lehoi ez ezik azeri ere izaten ikasi behar zela oharturik, pilota jokoko lagun egokiari airez helarazten ikasi nuen, eta hartantxe trebatu. Bada, gutariko inork ez zuten joko modu hori erabil ziezaioten baino gorrotagarriagorik. Norbaitek pilota kontrarioen gibelerara goitik jaurtiz gero ez zeukaten haiek askorik egiterik, amorratzea izan ezik. Bada, behin bati pilota halaxe jokatu niolarik, eta gutariko beste batek *goal* deritzona erdietsi, «*Spaniard!*» eta beste zerbait umiliagarri esan zidan kontrario hark, amorruren amorruez.

Liskarra izan genuen, hitzengatik barik haren esateko moduagatik. Papparretik eutsi nion eta, hara, etxean morroi egiten zutenetakoa zen. Oinak jantzi zizkidan berbera, alajaina. Horatio zeritzoten.

Bada, harrezkero irain bihurtu zuten niri hala iriztea; *Spaniard*. Haatik, ez huts-hutsik berba hori erabiliz. Nahiz zela horren aurretik, nahiz zela atzetik, beste berbaren bat izaten zen beti. Ez nuke esango Agirrek opari egina zidan liburuan halakorik denik. Amaren kantuko haren arpoiarekin zerikusia bide zeukan zerbait esan ohi zidaten, hala eta ere, *ball* aipatzean eskuak nora eroaten zituzten gogoan.

Ez omen neukan halakorik, nik, *Spaniard* zikin papistak. Ezizenak betiko menderatuko ninduela etsi nuen. Harik eta beste behin ozen aditu zen arte.

-*Biscayan!*

John zen, itxuraz sendaturik, baina inoiz baino gizenago.

Jokorako prest zetorren, alafede. Galtzak baitzituen laburrak, hango beste inork ez bezala, aitonen seme ez ginenok galtza luzeak bilduta jokatzen baikenuen. Aberatsa izatea zen den, gero. Zeren eta jantzietan ez ezik jokoan ere igarri ahal baitzen haren etxearen itzala. Gaixoa ez zen pilotari ostikoz ganoraz jotzeko, eta hala eta ere pilota berari eman guztiek.

-*Biscayan!* -deidar egiten zuen halako guztietan, eta ia beti huts. Haatik, ezizena iltzatu zidan. *Biscayan* nintzen.

Jokoak, atseginez betetzeaz gainera, lehoi eta azeri izan beharra neukala erakutsi zidan. Eta biak batera izatea baneukala. Zelaian, behintzat. Egun hartako gauean jazo zenak, berriz, zelaitik at lehoi beharbada ezin izango nuela baina, azeri jardun, denean jardun behar nuela erakutsi zidan.